

**UCHWAŁA NR LXXIV/528/24
RADY GMINY GORZYCE**

z dnia 29 kwietnia 2024 r.

**w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność kierownika jednostki organizacyjnej Gminy-kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzycach**

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2023 r. poz. 40) oraz art. art. 229 pkt 1 i pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775), Rada Gminy Gorzyce uchwala, co następuje:

§ 1. Uznaje się za bezzasadną skargę na działalność kierownika jednostki organizacyjnej Gminy-kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzycach

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Gminy do zawiadomienia skarżącego o sposobie rozpatrzenia skargi.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Krzysztof Maruszak

Załącznik do uchwały Nr LXXIV/528/24

Rady Gminy Gorzyce

z dnia 29 kwietnia 2024 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 229 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności kierownika gminnej jednostki organizacyjnej jest rada gminy.

Jednocześnie, zgodnie z art. 18b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, Rada Gminy rozpatruje skargi na działania Wójta Gminy i gminnych jednostek organizacyjnych oraz wnioski i petycje składane przez obywateli. W tym celu powołuje Komisję Skarg, Wniosków i Petycji.

W dniu 18 marca 2024 r. do Rady Gminy Gorzyce Ministerstwo Rodziny oraz Polityki Społecznej przekazała skargę mieszkanki Gminy.

Członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji podczas swojego pierwszego posiedzenia ustalili, że mieszkanka zarzuca kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzycach, że osoby niepełnosprawne i chore nie dostają usług opiekuńczych od Ośrodka Pomocy Społecznej. Dodatkowo zarzuca, że w Środowiskowym Domu Samopomocy oraz Warsztacie Terapii Zajęciowej (nazwanym przez skarżącą Warsztatami) pracują osoby bez kwalifikacji zawodowych tylko po szkole podstawowej.

W kwestii zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy Rada Gminy nie jest kompetentna do rozpatrzenia zarzutów, gdyż jest to powiatowa jednostka organizacyjna, skarga w tym zakresie zostanie uchwałą przekazana Staroście Tarnobrzeskiemu.

Członkowie Komisji po ustaleniu przedmiotu skargi poprosili o wyjaśnienia kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, p. Barbarę Surowiecką.

Na swoim następnym spotkaniu Komisja zapoznała się z obszernymi wyjaśnieniami kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej.

Członkowie Komisji odnosząc się do rzekomego tylko podstawowego wykształcenia pracowników WTZ, uzyskali wyjaśnienie, że w Warsztacie Terapii Zajęciowej pracuje 7 instruktorów oraz kierownik. Wszyscy zatrudnieni posiadają wykształcenie wyższe magisterskie oraz dyplom lub certyfikat terapeuty zajęciowego, jeden z pracowników ukończył kurs kwalifikacyjny z oligofrenopedagogiki.

Dodatkowo kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przedstawiła obszerną informację na temat pomocy osobom niepełnosprawnym udzielanej przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzycach:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzycach działa w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Wśród wielu powodów udzielenia pomocy, które wskazuje ustawa jest niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba (art. 7 pkt 5 i 6).

Wymienione wyżej powody są podstawą do przyznania osobie lub rodzinie różnych form pomocy tj.:

- pomoc finansowa: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy
- oraz pomoc w naturze – usługi opiekuńcze, pomoc instytucjonalna (pobyt w domu pomocy społecznej, uczestnictwo w zajęciach warsztatu terapii zajęciowej, środowiskowego domu samopomocy).

Pomoc udzielana jest na wniosek osoby potrzebującej, jej opiekuna lub w wyniku uzyskania informacji o potrzebie jej udzielenia otrzymanej ze środowiska np. informacja od pielęgniarki środowiskowej, lekarza rodzinnego, sołtysa, itp. Pomoc zawsze udzielana jest jednak po uzyskaniu zgody od osoby potrzebującej.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej szeroko omówiła zakres usług opiekuńczych jakie mogą uzyskać osoby, które są do nich uprawnione.

Usługi opiekuńcze

Zgodnie z art. 50 ustawy o pomocy społecznej osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi te mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

W celu realizacji powyższych zadań tutejszy Ośrodek Pomocy Społecznej w 2023 roku zatrudnił :

- realizacja usług opiekuńczych – 1 opiekunka w pełnym wymiarze czasu pracy (umowa o pracę) oraz 3 opiekunki zatrudnione na podstawie umowy zlecenie,
- realizacja specjalistycznych usług – 2 opiekunów zatrudnionych na podstawie umowy zlecenie.

Należy nadmienić iż wykonywanie usług opiekuńczych realizowane jest w miejscu zamieszkania podopiecznego (domu podopiecznego). W związku z tym kandydatów do wykonywania tego zadania Ośrodek Pomocy Społecznej poszukuje wśród najbliższego otoczenia osoby wymagającej pomocy, osób znanych tej osobie i budzących jej zaufanie. W pierwszej kolejności zatrudniane są osoby, które już wykonywały powyższą pracę w OPS i posiadają w tym zakresie doświadczenie.

Do dnia 31 marca bieżącego roku wydano 3 nowe decyzję w sprawie udzielenia ww. pomocy.

Kierownik OPS nadmienila jednocześnie, iż ww. okresie (rok 2022, 2023 oraz do 31.03.2024 r.) nie wydano żadnej decyzji odmawiającej udzielenia tej formy pomocy z powodu braku osób do jej wykonywania.

Dom Pomocy Społecznej- osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej (art. 54 ustawy o pomocy społecznej).

W roku 2023 kontynuowano pomoc w postaci pobytu w DPS w przypadku 14 osób, nową decyzją o umieszczeniu w placówce wydano w stosunku do 2 osób.

W roku 2024 r. kontynuowano pomoc w stosunku do 16 osób a do dnia 31 marca 2024 roku wydano 1 nową decyzję w trybie natychmiastowym w sprawie udzielenia ww. pomocy.

Od 2023 r. na terenie Gminy Gorzyce realizowany jest **Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osoby z niepełnosprawnością”** finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Asystent osoby z niepełnosprawnością jak sama nazwa wskazuje asystuje, towarzyszy osobie niepełnosprawnej w codziennym życiu. Do jego zadań należy między innymi:

- 1) wspomaganie osoby niepełnosprawnej w komunikacji z otoczeniem, w tym pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, wizycie u lekarza i innych,
- 2) pomoc w poruszaniu się po okolicy i w korzystaniu ze środków transportu,
- 3) pomoc w docieraniu do szkół, miejsc pracy, na szkolenia oraz do placówek zajmujących się aktywizacją zawodową osób niepełnosprawnych,
- 4) towarzyszenie osobie niepełnosprawnej w kontaktach społecznych – udział w imprezach kulturalnych, wyjściach do kin, muzeów, na spotkania towarzyskie, na zakupy itp.
- 5) wspólne spędzanie czasu wolnego mające na celu rozwój zainteresowań.

Edycja 2023

W roku 2023 o udzielenie pomocy w ramach ww. programu wystąpiła 1 rodzina. Pomocą zostało objęte dziecko w wieku do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności

stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Pomoc ta świadczona była przez jednego asystenta osoby niepełnosprawnej, w okresie od marca 2023 r. do grudnia 2023 r.

Edycja 2024

O pomoc w ramach programu zgłosiły się 2 rodziny. Pomocą zostały objęte 2 osoby, tj.:

- dziecko w wieku do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osoba o znacznym stopniu niepełnosprawności (osoba dorosła).

Realizacja programu w bieżącym roku rozpoczęła się 11 marca i trwać będzie do końca roku. Pomoc powyższą będzie świadczyć dwóch asystentów – w obu przypadkach wskazanych przez rodzinę osoby niepełnosprawnej.

Zgodnie z zapisem rozdz. IV ust. 6 zasad ww. Programu, który brzmi „w pierwszej kolejności, asystentem może zostać osoba wskazana przez uczestnika lub jego opiekuna prawnego, z uwzględnieniem postanowień ust. 3 pkt. 3” - realizację usługi powierzono osobom wskazanym przez opiekuna prawnego osoby niepełnosprawnej.

Zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej względem osób niepełnosprawnych na terenie naszej gminy realizuje funkcjonujący w strukturze OPS – **Warsztat Terapii Zajęciowej**.

Warsztat realizuje zadania w powyższym zakresie między innymi poprzez rozwijanie umiejętności życia codziennego i zaradności osobistej, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, w tym komunikowania się, współpracy w grupie, dokonywania wyborów, poprzez wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, poprzez rozwijanie umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia, z uwzględnieniem sprawności psychofizycznej, stopnia dojrzałości społecznej i zawodowej oraz sfery emocjonalno – motywacyjnej. Na co dzień terapia realizowana jest w placówce, ale ważnym elementem jest również rozwijanie kompetencji społecznych i zawodowych poprzez integracje ze środowiskiem. W ramach tej działalności warsztat współpracuje z placówkami i instytucjami oświaty, kultury i sportu, środowiskiem lokalnym, urzędami pracy, pracodawcami. Owocem tej współpracy są nowe umiejętności społeczne i zawodowe uczestników.

Uczestnikiem Warsztatu może zostać osoba niepełnosprawna, która ukończyła 18 rok życia, i posiada Orzeczenie o Stopniu Niepełnosprawności ze wskazaniem do uczestnictwa w terapii zajęciowej wydanego przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Uczestnicy dodatkowo są objęci pomocą psychologiczną oraz uczestniczą w zajęciach rehabilitacyjnych.

Działająca w Gorzycach placówka jest przeznaczona dla 35 osób niepełnosprawnych i swoją pomocą obejmuje Gminę Gorzyce, Grębów oraz Zaleszany.

W WTZ działa 7 pracowni w których osoby niepełnosprawne przy stosowaniu różnych technik terapii zajęciowej doskonalą umiejętności, rozwijają psychofizyczne sprawności niezbędne w życiu oraz kształcą podstawowe zdolności zawodowe. Każda z pracowni znajduje się pod opieką instruktora terapii zajęciowej.

W ramach rehabilitacji społecznej dla uczestników WTZ organizowane są wspólne wyjścia do kin, muzeów, wyjazdy na wycieczki, itp.

Rozwój społeczny i zawodowy ma pomóc osobie niepełnosprawnej lepiej funkcjonować w życiu codziennym. Nowe umiejętności społeczne i zawodowe przygotowują osobę do samodzielnego funkcjonowania oraz podjęcia pracy zawodowej. Poziom dojrzałości społecznej i konieczność rehabilitacji społecznej ma duże znaczenie w osiągnięciu sukcesu zawodowego. Terapia zajęciowa, rozumiana jako celowe oddziaływanie zmieniające człowieka dzięki zastosowaniu różnych rodzajów zaplanowanej aktywności

indywidualnej i zespołowej, traktowanej między innymi jako działalność zmierzająca do pomyślnego zaistnienia na rynku pracy. Rozwijanie dojrzałości społecznej poprzez; poprawę kondycji psychicznej, fizycznej, funkcjonowania społecznego poprzez zwiększanie niezależności. Rehabilitacja społeczna i zawodowa realizowana w Warsztatach Terapii Zająciowej stwarza wiele możliwości rozwojowych, buduje porozumienie ze środowiskiem lokalnym, daje szansę do realizacji zainteresowań i zamiłowań, rozwija podstawowe i specjalistyczne umiejętności zawodowe. Warsztat Terapii Zająciowej w Gorzycach funkcjonuje w środowisku wiejskim, jest ważnym miejscem dla osób niepełnosprawnych ich rodzin. Kadra warsztatu, poprzez różne działania dociera do społeczeństwa z przesłaniem budowania tolerancji i szacunku do osób niepełnosprawnych.

Obecnie uczestnikami zajęć WTZ jest 23 osoby w wieku aktywności zawodowej (18 lat do 60 lat kobieta/65 lat mężczyzna), będący mieszkańcami gminy Gorzyce.

Funkcjonujący na terenie gminy **Środowiskowy Dom Samopomocy** realizuje zadania o tym samym charakterze co WTZ. Uczestnikami zajęć tej placówki mogą być jednak osoby w wieku poprodukcyjnym (kobieta powyżej 60 roku życia, mężczyzna powyżej 65 roku życia). Obecnie z zajęć w ŚDS korzysta 16 mieszkańców naszej gminy.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest jednostką organizacyjną Powiatu Tarnobrzeskiego-dlatego członkowie Komisji nie podjęli się analizy skargi w tym zakresie, została ona przekazana w tej części Staroście Tarnobrzeskemu.

Członkowie Komisji Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z wyjaśnieniami stwierdzają, że skargę należy uznać za bezzasadną i takie stanowisko rekomendują Radzie Gminy Gorzyce. Dodatkowo uważają, że działalność szeroko rozumianej pomocy społecznej na terenie Gminy Gorzyce jest na bardzo wysokim poziomie.

POUCZENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 239 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego – Rada Gminy Gorzyce informuje, że wskutek uznania skargi za bezzasadną, jeśli Skarżący ponowni ją bez wskazania nowych okoliczności – wówczas Rada Gminy Gorzyce może podtrzymać swoje stanowisko (zaprezentowane powyżej) nanosząc odpowiednią adnotację w aktach sprawy – bez zawiadamiania o tym skarżącego.